


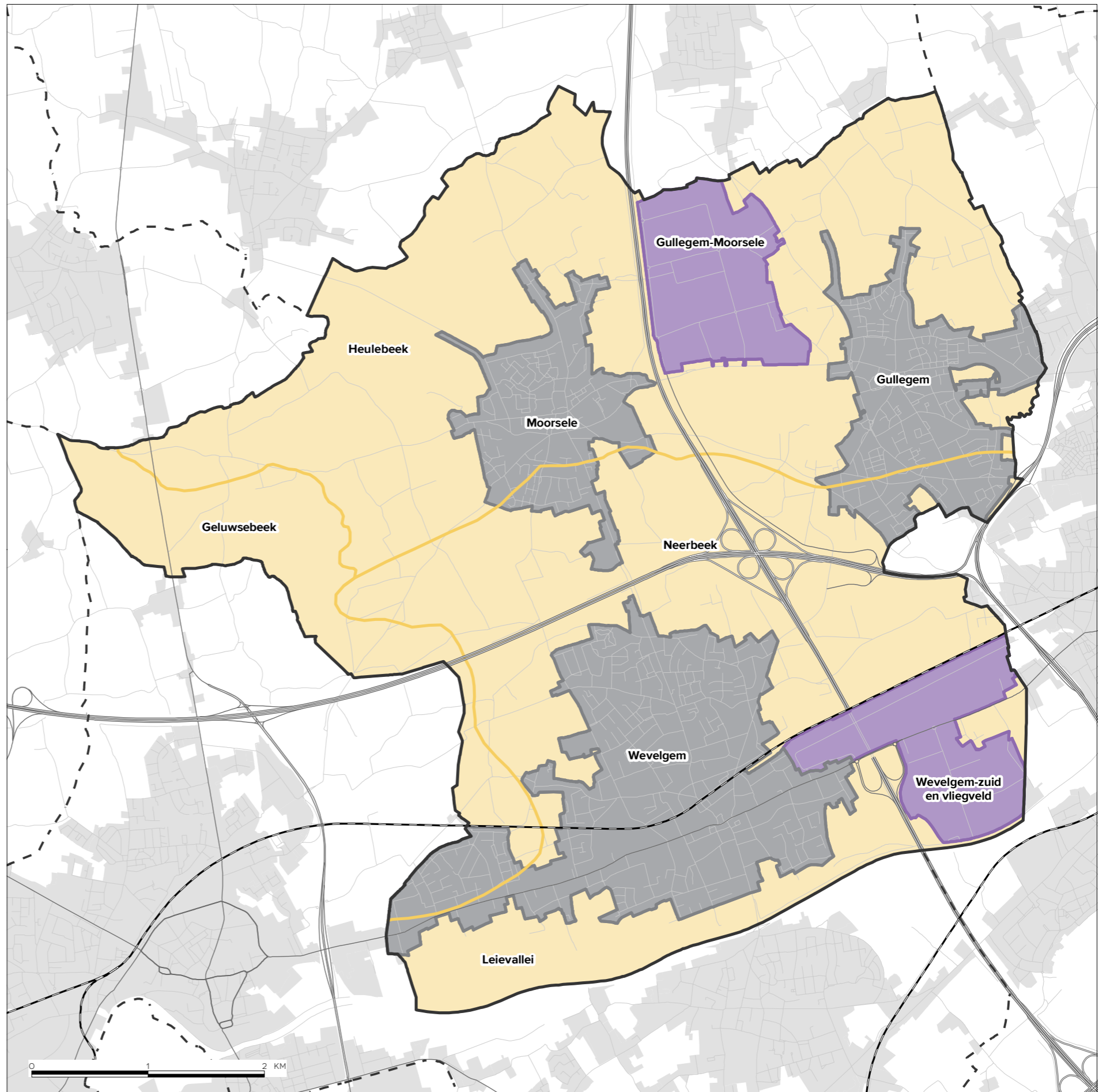


**Afbakening deelgebieden**  
Bron: Intercommunale Leiedal, 2023



-  kernen
-  bedrijventerreinen
-  open ruimte gebieden



7.1.1. KERN WEVELGEM

Oppervlakte verhard = 323,9 ha (58,6%)

Oppervlakte onverhard = 229,0 ha (41,4%)


© Patrick Henderyckx



**Rioolinventaris**

Bron: VMM, november 2021



 niet vervuild water




**Waterlopen**

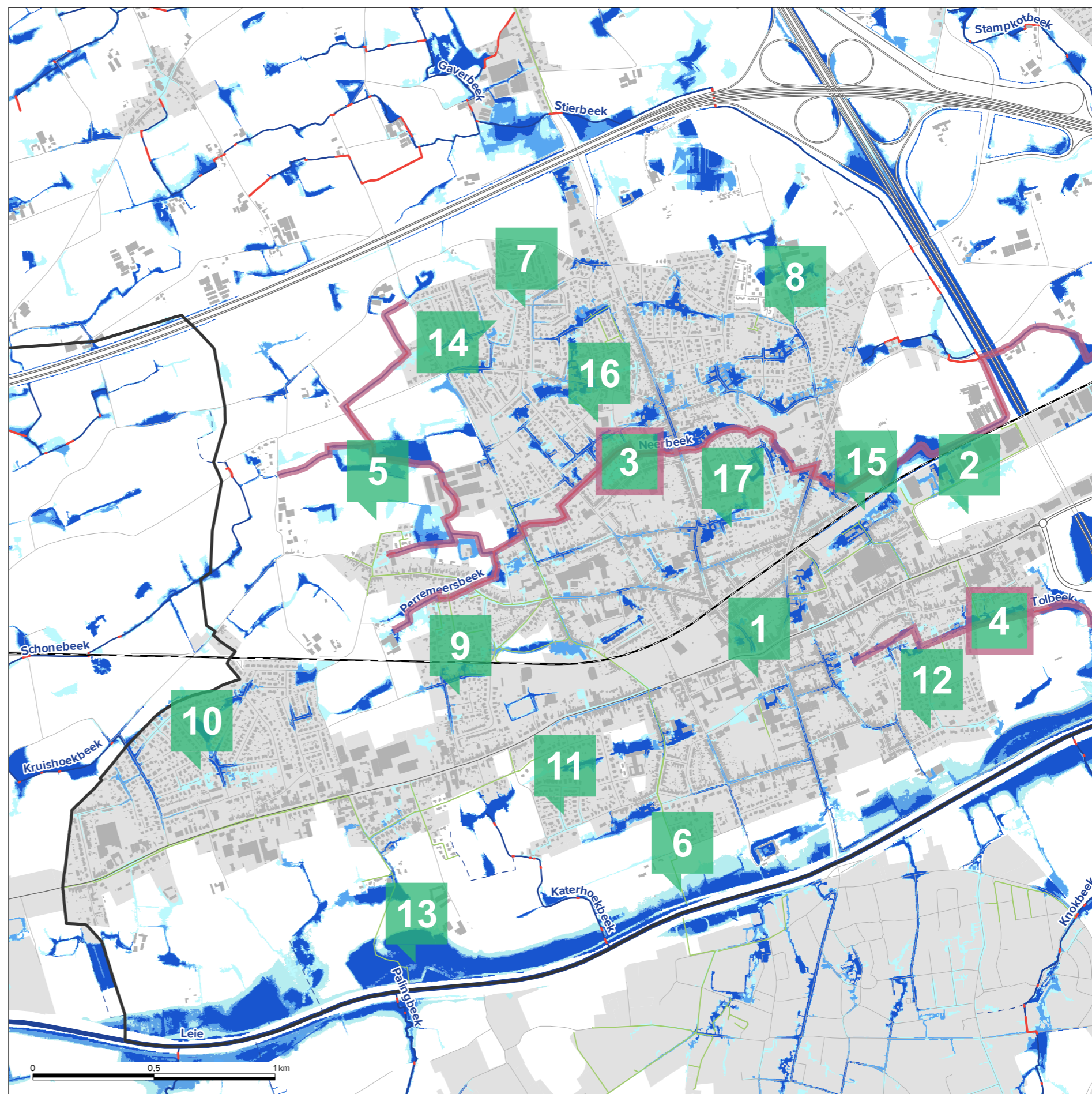
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017






-  bevaarbare waterlopen
-  beek categorie 1
-  beek categorie 2
-  beek categorie 3
-  niet geklasseerd
-  overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)





**Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal**

Bron: VMM, december 2022

-  middelgrote overstromingskans
-  kleine overstromingskans
-  kleine overstromingskans onder klimaatverandering






DOSSIER IN PLANNING/UITVOERING	INITIATIEFNEMER
Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)	Gemeente
Masterplan: Oud Zwembad (1) 	Gemeente
Masterplan: De Campus (1) 	Gemeente
Haalbaarheidsonderzoek drainagewater hergebruiken E403 (2) 	Gemeente/Inagro/provincie
Natte natuur Posthoornhoek - Rivierherstel (13) 	ANB
Wateroverlast opvangen Oude Spoorwegkant i.f.v. ontwikkeling sociale huisvestingsmaatschappij (15) 	Gemeente

ACTIE OP KORTE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Uitvoeringsstudie drainagewater hergebruiken E403 (2) 	Gemeente/Inagro/provincie
Prioritaire onderzoek Neerbeek (3) – zie open ruimte 	Gemeente/provincie
Vernatten RWA Leievallei (6) 	ANB/Natuurverenigingen
Ontharden: Kapelhoek (8), Posthoornhoek (10) en Neerhofstraat (17) 	Gemeente

## GEPLAND/IN UITVOERING

## KORTE TERMIJN

ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Ontharden: Wijnberg (7), Waterstraat (9), Steenbakker-/Mandenmakersstraat (11) & Notelaarstraat/Leieland (12)	Gemeente
	
Wateroverlast opvangen buurtpark Vrijheidsstraat (14) & groenzone Kastanjestraat (16)	Gemeente
	

ACTIE OP LANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Koppelkans water voor landbouw open ruimte rond Neerbeek (5)	Eigenaars/Inagro/landbouw(organisaties)
	
Historisch Tolbeek als groenblauwe as (4) – zie open ruimte	Provincie/gemeente
	
Neerbeek als groenblauwe as (3) – zie open ruimte	Provincie/gemeente
	

## MIDDELLANGE TERMIJN

## LANGE TERMIJN

7.1.2. KERN GULLEGEM

Oppervlakte verhard = 157,3 ha (60,5%)


Oppervlakte onverhard = 102,6 ha (39,5%)



### Rioolinventaris

Bron: VMM, november 2021



 niet vervuild water




### Waterlopen

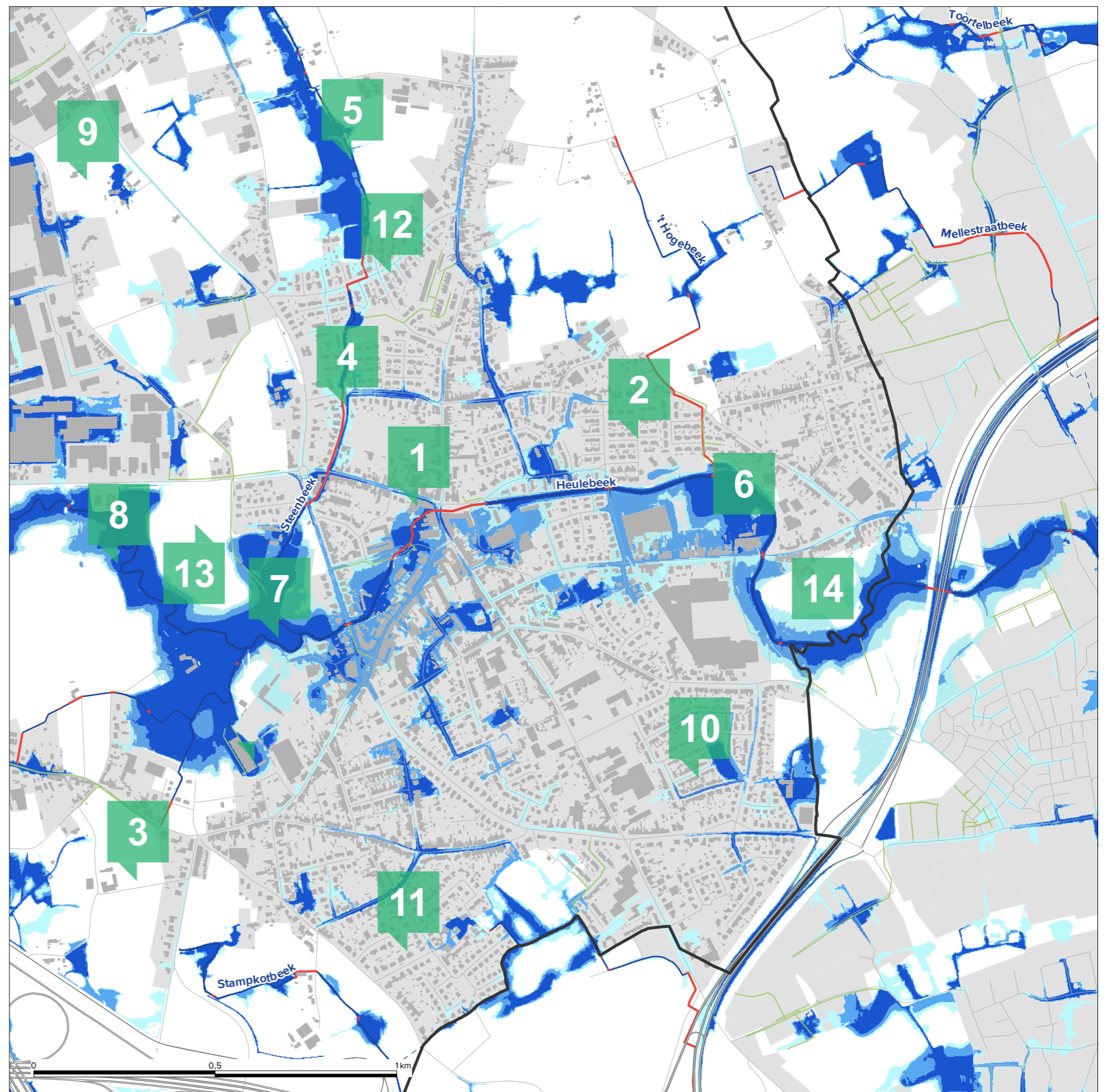
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017

-  bevaarbare waterlopen
-  beek categorie 1
-  beek categorie 2
-  beek categorie 3
-  niet geklasseerd
-  overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

-  middelgrote overstromingskans
-  kleine overstromingskans
-  kleine overstromingskans onder klimaatverandering


















DOSSIER IN PLANNING/UITVOERING	INITIATIEFNEMER
Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)	Gemeente
Centrumvernieuwing - ruimte voor water & ontharding (1)	VMM/gemeente
Vernieuwing Bankbeekstraat (4)	Gemeente
Ontharden Westakker (12)	Gemeente

ACTIE OP KORTE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Ruimte voor en vertragen van de Bankbeek/Steenbeek (5 + open ruimte)	Landbouw- en natuur(verenigingen)/ Regionaal Landschap
Ontharden Ter Walle (10)	Gemeente

## GEPLAND/IN UITVOERING

## KORTE TERMIJN



ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Ontharden (en knippen) Beekstraat/Lage Kouter & Ijzerpoort (2 & 3)	Gemeente
	
Ruimte voor water - WORG en brownfieldconvenant (6)	VMM/Departement Omgeving/gemeente
   	
Zone voor vernatting (o.a. RUP Roterij) (7)	Eigenaars/gemeente
   	
Ruimte voor water - Heulebeek (8)	VMM/gemeente
   	
Ontharden: Schoonwater (11)	Gemeente
 	
Ruimte voor de Heulebeek binnen blauwgroen netwerk (aanpalend coulissenlandschap) (14)	VMM/gemeente
	

ACTIE OP LANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Water sparen voor landbouw langs Heulebeek (13)	Eigenaars/Inagro/grondeigenaars
	
Water sparen ten oosten van BT Gullegem-Moorsele (9)	Bedrijven/landbouw(verenigingen)/Inagro
	

## MIDDELLANGE TERMIJN

## LANGE TERMIJN

### 7.1.3. KERN MOORSELE

Oppervlakte verhard = 108,2 ha (53,0%)

Oppervlakte onverhard = 96,0 ha (47%)


Uit de hydronautstudie blijkt dat bepaalde knelpunten op de pluviale overstromingskaart, die hiernaast is afgebeeld, niet meer actueel zijn. Zo blijkt uit de modelleringen dat bij verkaveling 't Vrije en ter hoogte van de architect Vanhoornelaan bij een T20-bui (die qua intensiteit en duur eens om de 20 jaar voorkomt) geen water meer op straat komt. De collectieve buffers die in beide zones recent werden aangelegd, tonen dus hun nut.



### Rioolinventaris

Bron: VMM, november 2021



 niet vervuild water




### Waterlopen

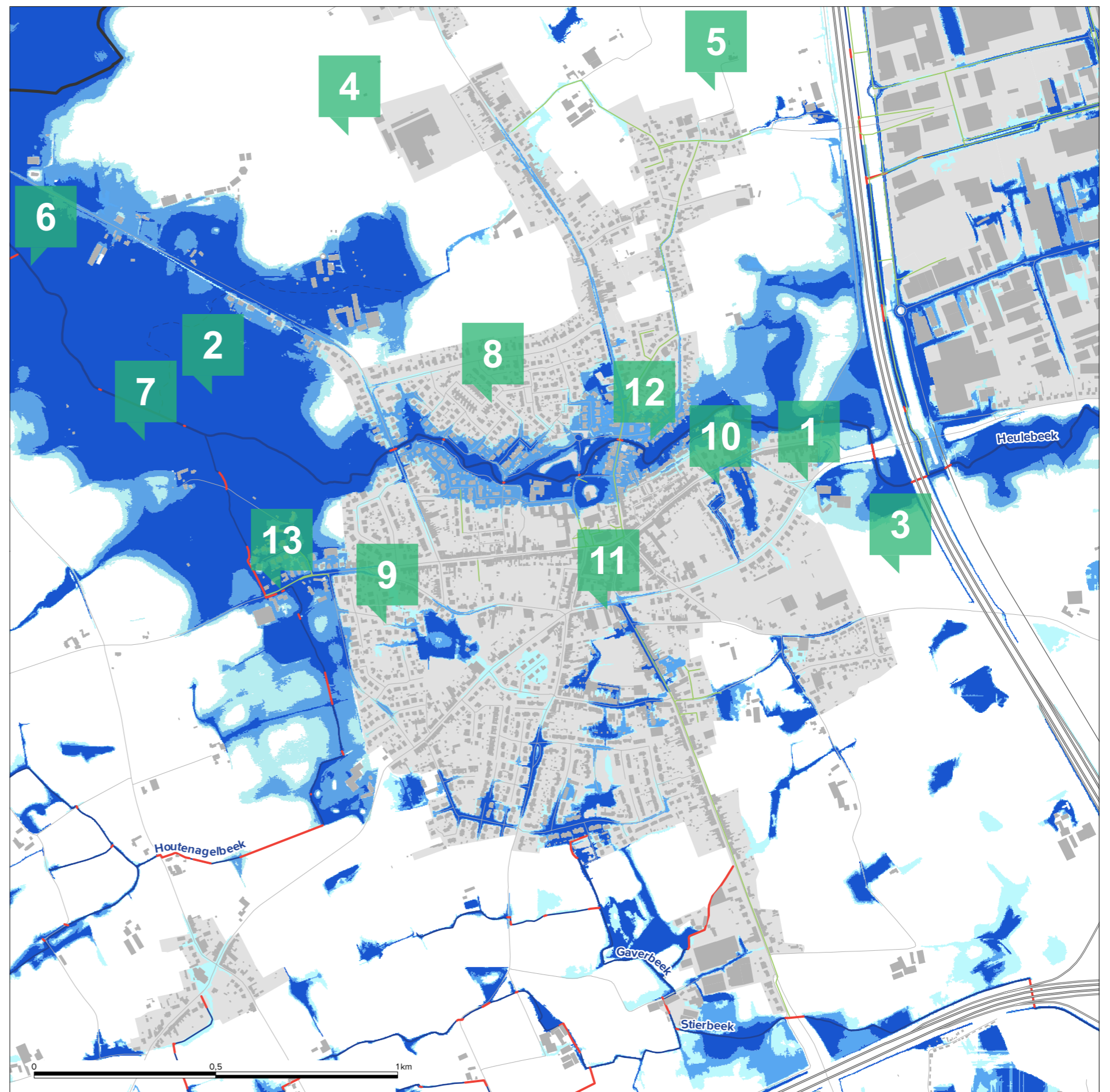
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017

-  bevaarbare waterlopen
-  beek categorie 1
-  beek categorie 2
-  beek categorie 3
-  niet geklasseerd
-  overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

-  middelgrote overstromingskans
-  kleine overstromingskans
-  kleine overstromingskans onder klimaatverandering








DOSSIER IN PLANNING/UITVOERING	INITIATIEFNEMER
Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)	Gemeente
Ontharding voormalige school Sint-Jansstraat (11)	Gemeente
Vorbereiding (o.a. verwerving via grondenbank) hermeandering Heulebeek Moorsele (2)	VMM
Berkenlaan winterbed (12)	Gemeente

ACTIE OP KORTE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Water sparen langs Heulebeek Moorsele (7 + open ruimte)	Grondeigenaars/Inagro/gebruikers
Vernatten in de zone rond de Heulebeek met gewestplanbestemming natuur (6 + open ruimte)	VMM/gemeente
Wateroverlast in de Ieperstraat, ter hoogte van Houtenagelbeek aanpakken: studiewerk omleggen beek en evaluatie terugslagklep op beek	Provincie West-Vlaanderen

## GEPLAND/IN UITVOERING

## KORTE TERMIJN

ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Ontharden (en knippen) Bromdries (1) 	Gemeente
Uitvoering hermeandering Heulebeek Moorsele (2) 	VMM/gemeente
Koppelkans water sparen Overheulestraat (4) 	Eigenaars/Inagro/grondeigenaars
Ontharding en aanpak verouderde riolering Grimaldi (8) 	Gemeente
Ontharding Ter Kassei & Minister de Taeyelaan (9 & 10) 	Gemeente

ACTIE OP LANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Ruimte voor water en water sparen Heulebeek/Rozestraat (3) 	Gemeente
Water sparen Meerlaanstraat (5) 	Eigenaars/Inagro/grondeigenaars

## MIDDELLANGE TERMIJN

## LANGE TERMIJN

7.1.4. OPEN RUIMTE AFSTROOM HEULEBEEK



Oppervlakte verhard = 136,9 ha (11,3%)

Oppervlakte onverhard = 1072,0 ha (88,7%)





### Groenmonitor (2021)

Bron: Intercommunale Leiedal, 2022

-  bos, natuur, park, lineair
-  landbouwgebruikspcelen









### Rioolinventaris

Bron: VMM, november 2021

-  niet vervuild water
-  uitlaat




### Hydrografie

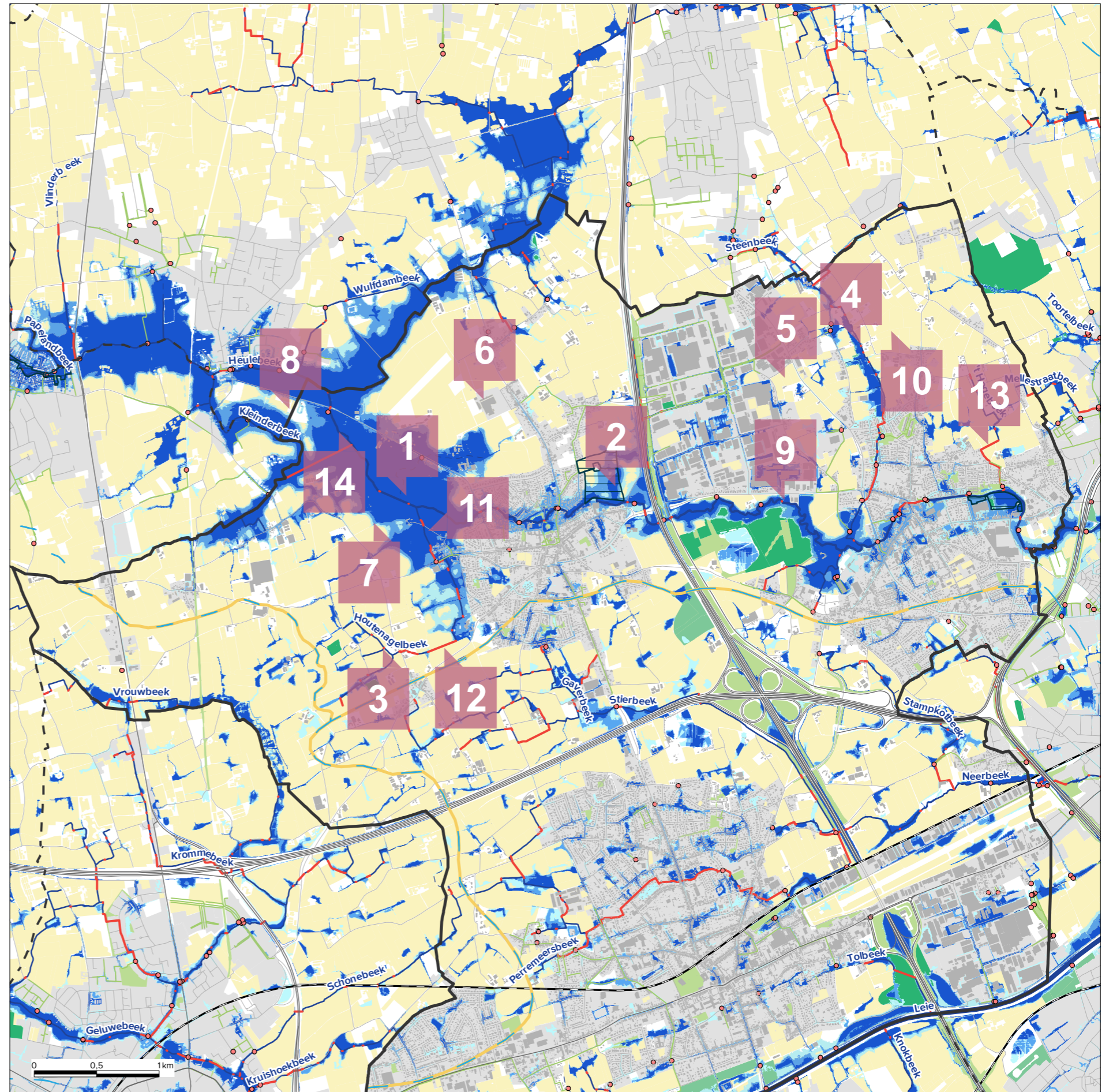
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017





-  VHA-zone
-  signaalgebieden (bouwrijke opgave)
-  bevaarbare waterlopen
-  beek categorie 1
-  beek categorie 2
-  beek categorie 3
-  niet geklasseerd
-  overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

-  middelgrote overstromingskans
-  kleine overstromingskans
-  kleine overstromingskans onder klimaatverandering









ACTIE OP KORTE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Water sparen langs Heulebeek Moorsele (7)	Grondeigenaars/Inagro/gebruikers
	
Vernatten in de zone rond de Heulebeek met gewestplanbestemming natuur (14)	VMM/gemeente
	
Ruimte voor en vertragen van de Bankbeek/Steenbeek (4)	Landbouw- en natuur(verenigingen)/ Regionaal Landschap
	
Vorbereiding (o.a. verwerving via grondenbank) hermeandering Heulebeek Moorsele (1)	VMM
	

**GEPLAND/IN UITVOERING**

**KORTE TERMIJN**



ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Winterbedding Heulebeek - WORG (2) 	VMM
Koppelkans water sparen Overheulestraat (6) 	Eigenaars/Inagro/grondeigenaars
Ruimte voor water - Heulebeek Bergelen (9) 	VMM/provincie
Aanpak erosie (samen met geplande rioleringsprojecten) (10) 	Inagro/landbouw/gemeente
Openleggen Houtenagelbeek (11 & 12) 	Provincie
Openleggen 't Hogebeek langs bestaande trage weg (13) 	Provincie
Beschermen bovenstroomse voedingsgebieden (zie basisanalyse)	Provincie/gemeente/ landbouw(verenigingen)

ACTIE OP LANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Water sparen i.f.v. landbouw langs de Houtenagelbeek (3) 	Eigenaars/Inagro/grondeigenaars
Koppelkans water ten oosten van bedrijventerrein Gullegem-Moorsele (5) 	Bedrijven/Inagro/grondeigenaars
Water benutten RWZI Ledegem (8) 	Inagro

## MIDDELLANGE TERMIJN

## LANGE TERMIJN

7.1.5. OPEN RUIMTE AFSTROOM NEERBEEK

Oppervlakte verhard = 92,0 ha (11,9%)



Oppervlakte onverhard = 681,9 ha (88,1%)

© Patrick Henderyckx



**Groenmonitor (2021)**

Bron: Intercommunale Leiedal, 2022

-  bos, natuur, park, lineair
-  landbouwgebruikspcelen

**Riolinventaris**

Bron: VMM, november 2021

-  niet vervuild water
-  uitlaat




**Hydrografie**

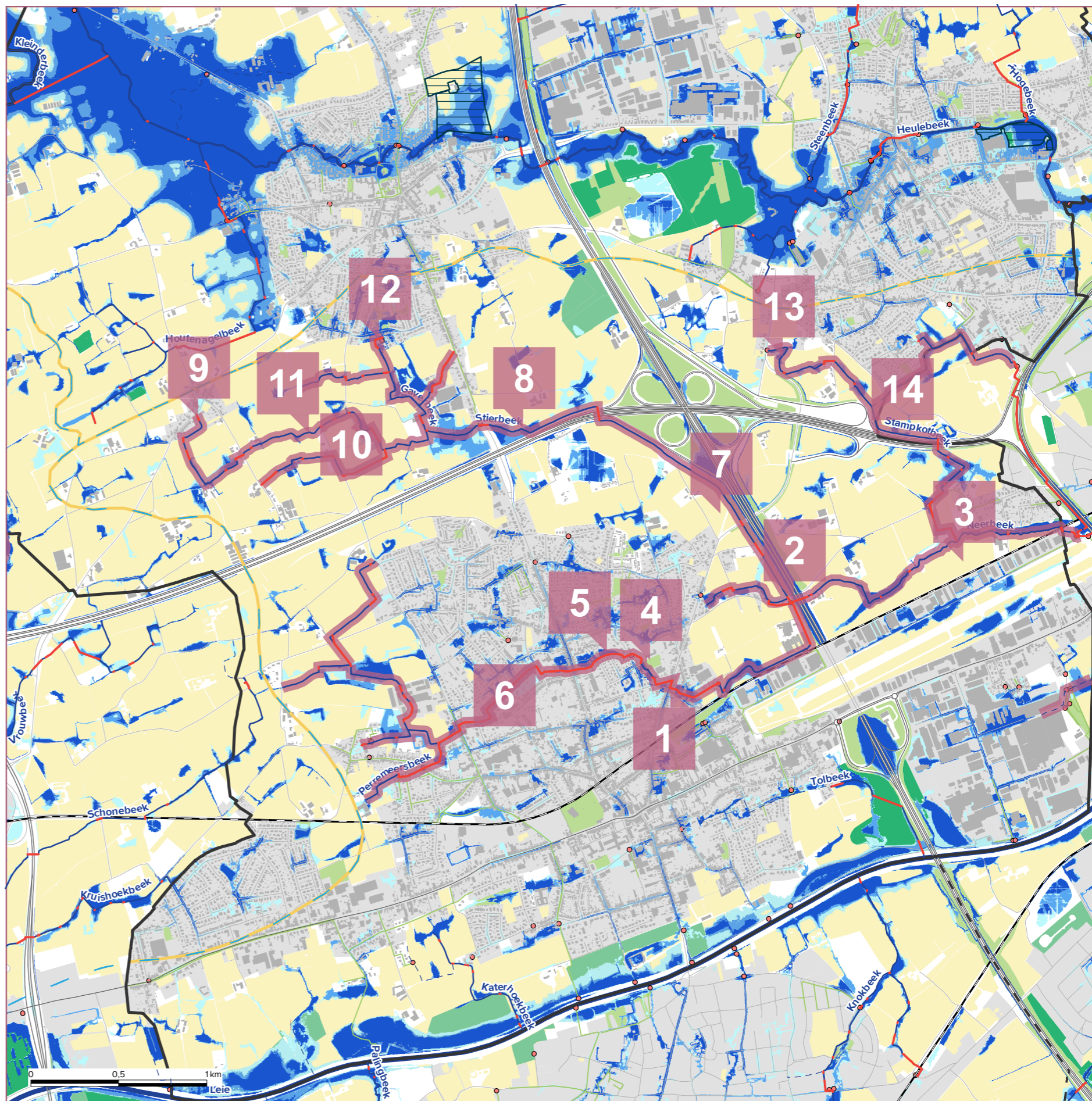
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017


-  VHA-zone
-  signaalgebieden (bouwrijke opgave)
-  bevaarbare waterlopen
-  beek categorie 1
-  beek categorie 2
-  beek categorie 3
-  niet geklasseerd
-  overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

**Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal**

Bron: VMM, december 2022

-  middelgrote overstromingskans
-  kleine overstromingskans
-  kleine overstromingskans onder klimaatverandering



ACTIE OP KORTE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
<p>Onderzoek i.f.v. openleggen Neerbeek: Verbinding tussen groenzone Hoge Akker &amp; Kapellestraat: situatie riolering/beek ter hoogte van Gullegemstraat (1)</p> 	<p>Gemeente/provincie</p>
<p>Onderzoek i.f.v. openleggen Neerbeek: Hydraulische situatie Stierbeek/Neerbeek onder E403 ter hoogte van Bieststraat + R8 (Kortrijk) + algemene waterbalans beek (2)</p> 	<p>Gemeente/provincie</p>







**GEPLAND/IN UITVOERING**

**KORTE TERMIJN**

ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Vergroening en buffercapaciteit ten noorden van vliegveld (groene bestemming) (3)	Gemeente/provincie
	
Groenverbinding wijk hoge akker > zichtbaarheid beek (5)	Gemeente/provincie
	
Herwaardering groenzone Hoge Akker en verhogen buffercapaciteit (4)	Gemeente/provincie
	
Gekanaliseerd deel Stierbeek natuurlijker laten stromen (7)	Gemeente/provincie
	
Bovenstrooms voedingsgebied & openleggen beek (9)	Provincie/landbouw(verenigingen)
	
Marginaal deel landbouwgrond vergroenen (8)	Gemeente
	
Ontkokeren en aangepast beheer bosje (12)	Provincie/gemeente
	
Beschermen bovenstroomse voedingsgebieden (zie basisanalyse)	Provincie/gemeente/ landbouw(verenigingen)

## MIDDELLANGE TERMIJN

ACTIE OP LANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Volledig traject Neerbeek als blauwe as door centrum Wevelgem (6)	Gemeente/provincie
	
Vernatuurlijken waterloop (8)	Provincie
	
Ontkokeringen in de open ruimte (10 & 14)	Provincie/gemeente
	
Marginaal deel landbouwgrond vergroenen (11 & 13)	Gemeente
	

## LANGE TERMIJN

7.1.6. OPEN RUIMTE AFSTROOM GELUWSEBEEK

Oppervlakte verhard = 21,1 ha (7,1%)

Oppervlakte onverhard = 276,9 ha (92,9%)

© Cyclomedia



### Groenmonitor (2021)

Bron: Intercommunale Leiedal, 2022



- bos, natuur, park, lineair
- landbouwgebruikspcelen

### Rioolinventaris

Bron: VMM, november 2021

- niet vervuild water
- uitlaat

### Hydrografie

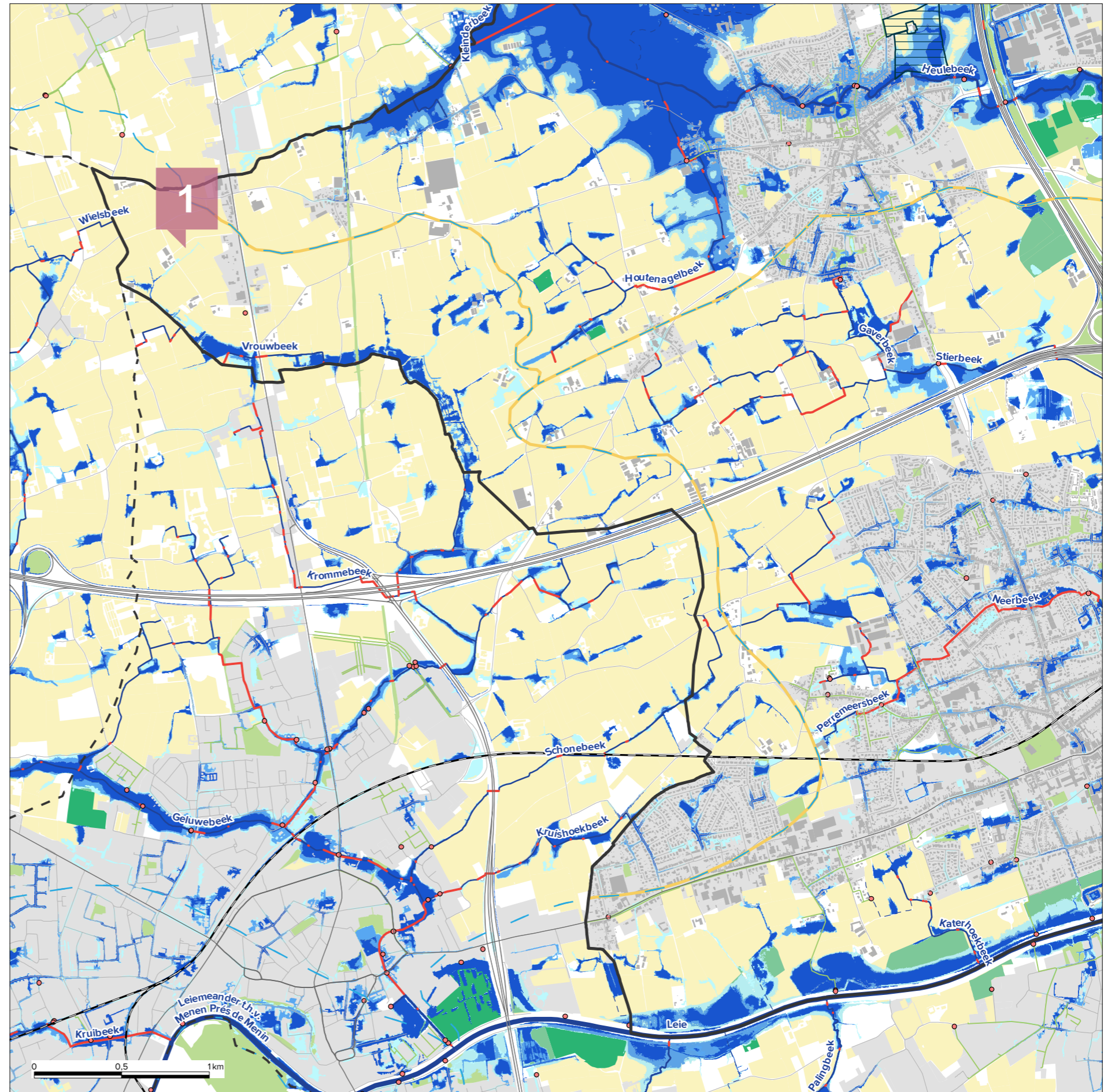
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017

- VHA-zone
- signaalgebieden (bouwrijke opgave)
- bevaarbare waterlopen
- beek categorie 1
- beek categorie 2
- beek categorie 3
- niet geklasseerd
- overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

- middelgrote overstromingskans
- kleine overstromingskans
- kleine overstromingskans onder klimaatverandering






**GEPLAND/IN UITVOERING**

**KORTE TERMIJN**



ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
<p>Aanpak erosie op heuvelachtige zone</p> 	<p>Inagro</p>

**MIDDELLANGE TERMIJN**



**LANGE TERMIJN**

7.1.7. OPEN RUIMTE LEIEVALLEI





### Groenmonitor (2021)

Bron: Intercommunale Leiedal, 2022

-  bos, natuur, park, lineair
-  landbouwgebruikspcelen









### Rioolinventaris

Bron: VMM, november 2021

-  niet vervuild water
-  uitlaat




### Hydrografie

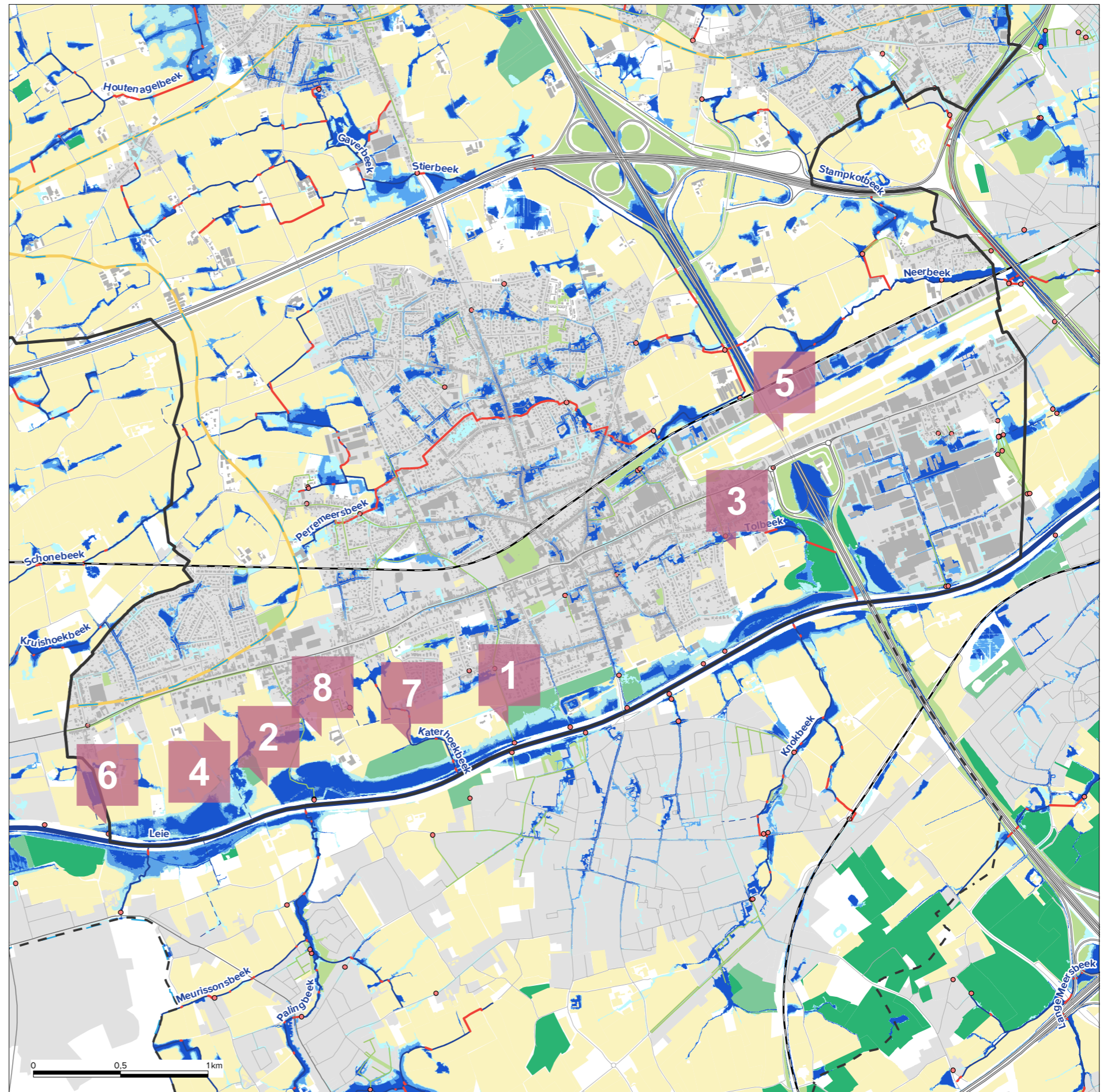
Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017


-  VHA-zone
-  signaalgebieden (bouwrijke opgave)
-  bevaarbare waterlopen
-  beek categorie 1
-  beek categorie 2
-  beek categorie 3
-  niet geklasseerd
-  overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)




### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

-  middelgrote overstromingskans
-  kleine overstromingskans
-  kleine overstromingskans onder klimaatverandering






DOSSIER IN PLANNING/UITVOERING	INITIATIEFNER
Drainagewater hergebruiken E403 (5) 	Gemeente/Inagro/provincie
Natte natuur Posthoornhoek Rivierherstel - onderzoek natte terrestrische natuur door studiebureau (2) 	ANB

ACTIE OP KORTE TERMIJN	INITIATIEFNER
Veen beschermen (8) 	Gemeente/ANB/natuurverenigingen
RWA infiltreren Leiekant Wevelgem (1) 	ANB/natuurverenigingen
Vertraagde afvoer door stuwtjes & hermeandering Katerhoekbeek (7) 	ANB

## GEPLAND/IN UITVOERING

## KORTE TERMIJN

ACTIE OP MIDDELLANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Water sparen landbouw langs Tolbeek i.f.v. landbouw (2)	
	Inagro/landbouw(verenigingen)
Beschermen bovenstroomse voedingsgebieden (zie basisanalyse)	Provincie/gemeente/ landbouw(verenigingen)

ACTIE OP LANGE TERMIJN	INITIATIEFNEMER
Water dakoppervlaktes Menestraat benutten (4)	
	Inagro/bedrijven
Water RWZI Mene hergebruiken (6)	
	Inagro

## MIDDELLANGE TERMIJN

## LANGE TERMIJN

#### 7.1.8.      BEDRIJVENTERREIN GULLEGEM-MOORSELE

Oppervlakte verhard = 127,4 ha (76,0%)

Oppervlakte onverhard = 40,3 ha (24,0%)

De afgelopen jaren werd een revitaliseringsproject uitgevoerd voor het bedrijventerrein Gullegem-Moorsele. Als laatste fase wordt momenteel de zuidelijke Hondschotestraat aangepakt. Meer info hierover is terug te vinden via [wevelgem.be/weg-en-rioleringswerken-hondschotestraat](https://wevelgem.be/weg-en-rioleringswerken-hondschotestraat).

Er worden dan ook geen specifieke acties meer aangeduid binnen de bedrijventerreinen. Bepaalde algemene acties (zie verder) kunnen wel van toepassing zijn op het bedrijventerrein.


© Patrick Henderyckx



### Rioolinventaris


Bron: VMM, november 2021





 niet vervuild water


### Waterlopen


Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017


 bevaarbare waterlopen

 beek categorie 1

 beek categorie 2


 beek categorie 3


 niet geklasseerd


 overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

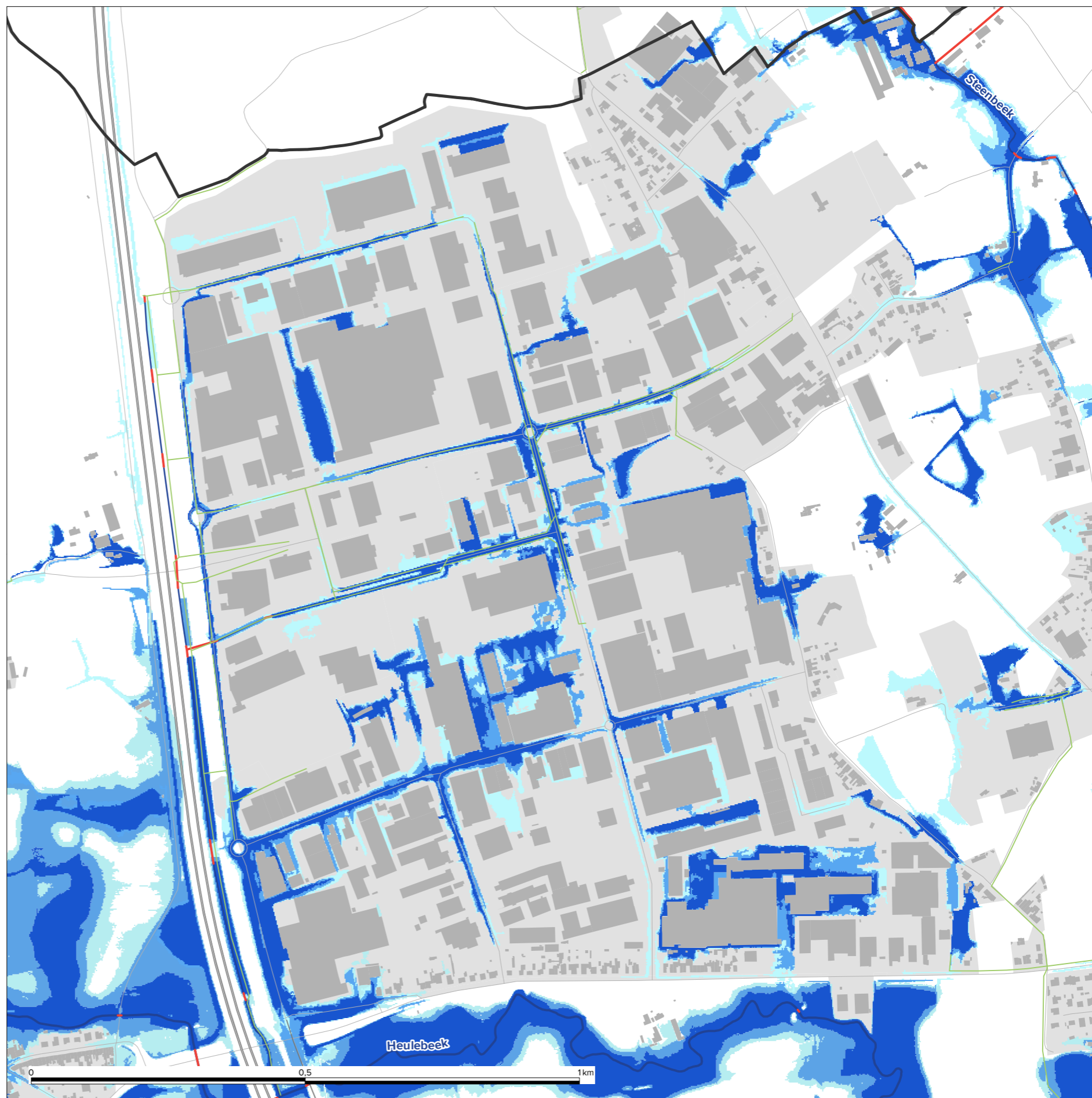
### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

 middelgrote overstromingskans

 kleine overstromingskans

 kleine overstromingskans onder klimaatverandering



#### 7.1.9. BEDRIJVENTERREIN WEVELGEM-ZUID

Oppervlakte verhard = 118,7 (69,6%)

Oppervlakte onverhard = 51,9 ha (30,4%)

Er zijn reeds plannen voor de heraanleg van het bedrijventerrein op korte termijn, waarbij ook de riorelingswerken worden uitgevoerd. Alle info hierover is terug te vinden via [wevelgem.be/wevelgem-zuid](https://wevelgem.be/wevelgem-zuid).

Er worden dan ook geen specifieke acties meer aangeduid binnen de bedrijventerreinen. Bepaalde algemene acties (zie verder) kunnen wel van toepassing zijn op het bedrijventerrein.

© Patrick Henderyckx






### Rioolinventaris


Bron: VMM, november 2021





 niet vervuild water


### Waterlopen


Bron: Vlaamse Hydrografische Atlas, VMM/Digitaal Vlaanderen, mei 2017


 bevaarbare waterlopen

 beek categorie 1

 beek categorie 2


 beek categorie 3


 niet geklasseerd


 overwelvingen (Provincie West-Vlaanderen)

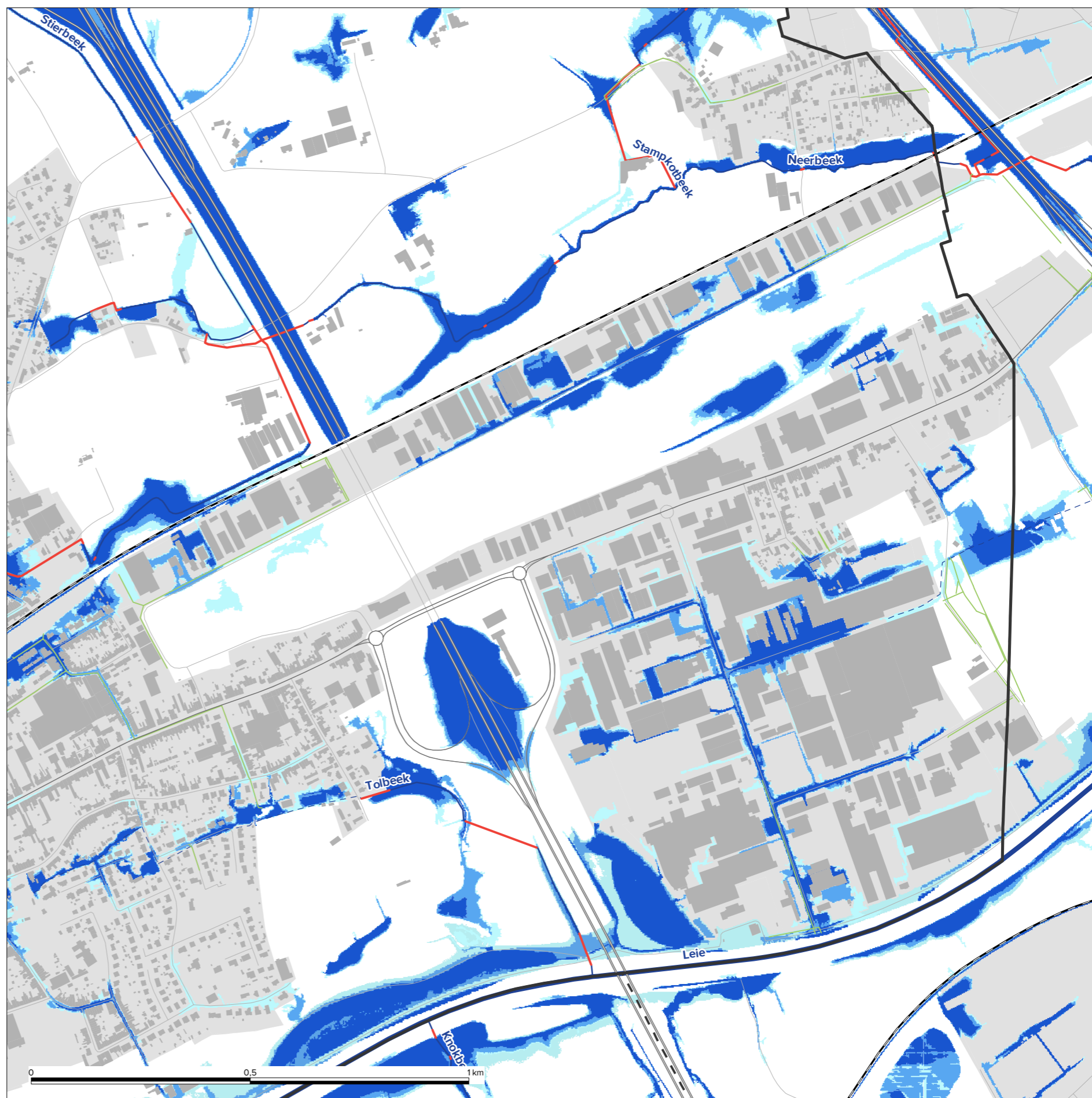
### Overstromingsgevoelige gebieden - pluviaal en fluviaal

Bron: VMM, december 2022

 middelgrote overstromingskans

 kleine overstromingskans

 kleine overstromingskans onder klimaatverandering



## 7.2. Generieke acties

Naast de locatiespecifieke maatregelen zijn er ook generieke maatregelen die niet enkel voor specifieke projectlocaties gelden.

### Monitoring

Op vandaag is er heel weinig kwantitatieve data over het watersysteem in zijn geheel. Zo is er een tekort aan metingen van het grondwater en peilmetingen op de waterlopen. Samen met de betrokken instanties (o.a. VMM) die verantwoordelijk zijn voor het desbetreffende oppervlakte- en grondwater, kunnen meetpunten opgezet worden.

### Sensibilisering: inwoners, industrie en landbouw

Een groot deel van het regenwater valt op particuliere gebouwen of gronden. Bovendien maken de huishoudens een aanzienlijk deel uit van het waterverbruik. Bewustmaking op vlak van water (type water, hergebruik, opvang, hoeveelheid) kan dus een aanzienlijk positieve impact teweegbrengen op het watersysteem. Hoe dit concreet kan, wordt uitgewerkt in hoofdstuk "2.3. Wat kan je als burger doen?".

Verder kan er getracht worden om de grondwaterwinningen te beperken. Uit de basisanalyse blijkt dat het vergund volume aan grondwaterwinningen in de gemeente 457.741 m<sup>3</sup> per jaar bedraagt. Hierdoor kan jaarlijks een grote hoeveelheid water uit de kostbare, ondergrondse watervoorraad gewonnen worden. Het sensibiliseren en ondersteunen op vlak van hergebruik van water, kan hier onderdeel van uitmaken.

Voor de landbouw kunnen acties gestimuleerd worden voor een klimaatadaptief waterbeheer. Het gaat hier bijvoorbeeld over het omvormen van drainage naar peilgestuurde drainage, het plaatsen van stuwen, aandacht voor humusopbouw...

### Handhaving vergunningsvoorwaarden i.f.v. duurzaam waterbeheer

In omgevingsvergunningen worden vaak vergunningsvoorwaarden opgenomen die cruciaal zijn voor het waarborgen van een duurzaam watersysteem (en de omgevingskwaliteit in het algemeen). Handhaving is op vandaag hoofdzakelijk reactief of klachtengestuurd. Deze situatie leidt tot een versnipperde, niet-doelgerichte aanpak.

Een systematische aanpak kan dit verhelpen. Hierbij kan gefocust worden op:

- Controle van de vergunningsvoorwaarden voor specifieke doelstellingen, bijvoorbeeld verharding
- Controle van de voorwaarden bij de recente verkavelingen
- Terreincontroles om voorwaarden ter uitvoering van de bemalingscascade (zie verder) op te volgen

Om dit in uitvoering te brengen, loopt momenteel een pilootproject in enkele Zuid-West-Vlaamse gemeenten. Alle info hierover via [leiedal.be/pilootproject-omgevingshandhaving](https://leiedal.be/pilootproject-omgevingshandhaving).

### Inventarisatie publieke & private infiltratie- en buffervolumes

De gemeente telt langs de ene kant ongeveer 1.100 hectare verharding. Dit betekent dat bij een T-20 bui onder klimaatscenario 2050 (38 L/m<sup>2</sup>) 360.000 m<sup>3</sup> afstroomt. Voor de afstroming in de open ruimte bestaat ook een methodiek om de afstroming ten gevolge van het type landgebruik te berekenen (zie ook basisanalyse).

Door langs de andere kant een inventarisatie te maken van de publieke & private infiltratie- en buffervolumes, kan een inschatting gemaakt worden van de toekomstige opgave per deelzone.

### Update gemeentelijke stedenbouwkundige verordening i.f.v. duurzaam waterbeheer

Conform artikel 2.3.2. uit de Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening (VCRO) kan de gemeenteraad stedenbouwkundige verordeningen vaststellen. Deze kunnen bijvoorbeeld stedenbouwkundige voorschriften bevatten om te zorgen voor:

- De aanleg van voorzieningen, met name de water-, gas- en elektriciteitsvoorziening, de verwarming, de telecomunicatie, de opvang van afvalwater en regenwater, de afvalophaling en de windmolens.
- De maatregelen inzake het ruimtelijk begrenzen van milieuhinder en het waarborgen van een adequate waterhuishouding.
- De aanleg van groen en beplantingen.

De gemeente bevat op vandaag al een algemene stedenbouwkundige verordening (2013) en een verordening inzake lozing huishoudelijk afval (2006). Eén of beide van deze verordeningen kunnen een update krijgen om maatregelen vast te leggen inzake hemelwater, verhouding verhard/onverhard (groen)... Hierbij moet rekening worden gehouden met de vernieuwde gewestelijke hemelwaterverordening (2023).

### Hervormen RWA-assen

Het rioleringsnetwerk wordt meer en meer gescheiden. Het wordt belangrijk om een visie te ontwikkelen van hoe met het gescheiden regenwater (RWA) zal worden omgegaan. Dit wordt verder uitgewerkt in "6.8. Riolering (Regenweerafvoer)".

### Waterkwaliteit - IBA's

Uit de basisanalyse blijkt dat er in 2018 in de gemeente nog 147 woningen moesten worden voorzien van een IBA. Woningen die vandaag niet aangesloten zijn aan een collectieve of individuele waterzuiveringsinstallatie verontreinigen de waterlopen in de gemeente.

Om het plaatsen van deze IBA's aan te moedigen, heeft de gemeente Wevelgem sinds 2012 een gemeentelijk systeem om IBA aan te bieden aan de eigenaars die wettelijk verplicht zijn om deze te voorzien. De gemeente staat hierbij in voor de levering en de plaatsing van IBA met complete uitrusting, de opmaak van een afkoppelingsstudie, de vuilwaterleidingen van woning naar IBA en van IBA naar lozingspunt en het onderhoud en beheer van de IBA na plaatsing. Meer info hierover via [wevelgem.be/collectieve-individuele-behandelingsinstallaties-voor-afvalwater-ibas](https://wevelgem.be/collectieve-individuele-behandelingsinstallaties-voor-afvalwater-ibas).

### Verborgene lozings in kaart brengen & aanpakken

Er zijn nog steeds woningen binnen het centraal gebied die niet aangeduid zijn als rioleringsknelpunt, maar toch nog steeds hun afvalwater lozen op waterlopen.

Het gaat er bijvoorbeeld om oude inkokeringen van waterlopen langs of door tuinen waarop nog aangetakt wordt, terwijl er wel een rioleringsstreng langs de straatzijde ligt. Hierdoor gaat het afvalwater naar de beek in plaats van naar de collector, terwijl op kaartmateriaal lijkt dat er geen probleem is.

Door deze in kaart te brengen, kunnen deze stelselmatig aangepakt worden. Dit kan door sensibilisering of door de systematische aanpak bij omgevingsvergunningaanvragen.

### (Baan)grachten in kaart brengen

Op vandaag is er geen volledig overzicht van de verschillende publieke en private grachten in de gemeente.

De VMM maakte op basis van het digitaal hoogtemodel Vlaanderen een gebiedsdekkende digitale kaart van het grachtenstelsel (alle grachten zowel publiek als privaat). Een deel van dit stelsel zal hiermee in kaart gebracht worden. Wevelgem diende zich aan als pilotgemeente om deze nieuwe grachtenkaart te valideren.

Naast deze grachten die de VMM met deze oefening in kaart tracht te brengen, zijn er ook verschillende ongekende ingebuisde, private grachten. Prioritair onderzoek kan hierbij gebeuren in de meer heuvelachtige gebieden in het noorden van de gemeente.

### Maatregelen koppelen aan zones waterlopen (zie ook projectfiches)

In de basisanalyse werd een opdeling gemaakt van de waterlopen, van bovenstrooms voedingsgebied tot monding. Dit kan een kader bieden om de waterlopen duurzamer te gaan beheren. Meer details in "8.1. Projectfiches".

*Opdeling zones waterlopen  
zie ook basisanalyse en projectfiches*



Bovenstroomse voedingsgebieden als sponsen van het watersysteem



Zijbeken als haarvaten van het watersysteem



Samenvloeiingen als retentiezones



Beekvalleien als aders van het watersysteem



Mondingen als poort tot de waterlopen

### Blauw ontwerpen

Bij de heraanleg van zowel openbaar als privaat domein, moet vanaf de ontwerpfase maximale aandacht naar water gaan. Het basisprincipe, de ladder van Lansink, is hierbij van belang. In eerste instantie wordt verharding beperkt. Ten tweede wordt regenwater zoveel mogelijk opgeslagen voor hergebruik.

In de situaties waar verharding noodzakelijk is en er geen hergebruik (of opslag) mogelijk is, moet infiltratie gemaximaliseerd worden. Dit kan door water niet meer naar straatkolken te laten afvoeren, maar ter plaatse te houden in onverharde zones. Dit kan door onverharde zones te ontwerpen zodat het water er naartoe stroomt en de tijd en ruimte krijgt om te infiltreren. Het betreffen dus verlaagde, onverharde zones. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een open infiltratiegracht, een wadi, plantvakken.

Deze zones moeten het afstromend water maximaal opvangen. Indien er gebruik gemaakt moet worden van een opsluitband rond de zones, moeten er logischerwijs openingen zijn aan de onderkant of onderbrekingen zodat het water kan afstromen naar de zones.

*Openingen bij gebruik van boorstenen of opsluitbanden rond onverharde zone  
© Ebema & Architect@Work*



## 7.3. Overzicht Wevelgem

DOSSIERS IN PLANNING/UITVOERING	
KERN WEVELGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)</li> <li>– Masterplan: Oud Zwembad (1)</li> <li>– Masterplan: De Campus (1)</li> <li>– Haalbaarheidsonderzoek drainagewater hergebruiken E403 (2)</li> <li>– Natte natuur Posthoornhoek - Rivierherstel (13)</li> <li>– Wateroverlast opvangen Oude Spoorwegkant i.f.v. ontwikkeling sociale huisvestingsmaatschappij (15)</li> </ul>
KERN GULLEGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)</li> <li>– Centrumvernieuwing - ruimte voor water &amp; ontharding (1)</li> <li>– Vernieuwing Bankbeekstraat (4)</li> <li>– Ontharden Westakker (12)</li> </ul>
KERN MOORSELE	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)</li> <li>– Ontharding voormalige school Sint-Jansstraat (11)</li> <li>– Voorbereiding (o.a. verwerving via grondenbank) hermeandering Heulebeek Moorsele (2)</li> <li>– Berkenlaan winterbed (12)</li> </ul>
OPEN RUIMTE	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Drainagewater hergebruiken E403 (Leievallei 5)</li> <li>– Natte natuur Posthoornhoek Rivierherstel (Leievalle 2)</li> </ul>
BEDRIJVENTERREINEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Geplande rioleringsprojecten (zie basisanalyse)</li> <li>– Revitalisering bedrijventerrein Gullegem-Moorsele</li> <li>– Heraanleg bedrijventerrein Wevelgem-Zuid</li> </ul>

ACTIES OP KORTE TERMIJN (ZIE OOK DEELFICHES)	
KERN WEVELGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Uitvoeringsstudie drainagewater hergebruiken E403 (2)</li> <li>– Prioritaire onderzoek Neerbeek (3) – zie open ruimte</li> <li>– Vernatten RWA Leievallei (6)</li> <li>– Ontharden: Kapelhoek (8), Posthoornhoek (10) en Neerhofstraat (17)</li> </ul>
KERN GULLEGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ruimte voor en vertragen van de Bankbeek/ Steenbeek (5 + open ruimte)</li> <li>– Ontharden Ter Walle (10)</li> </ul>
KERN MOORSELE	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Water sparen langs Heulebeek Moorsele (7 + open ruimte)</li> <li>– Vernatten in de zone rond de Heulebeek met gewestplanbestemming natuur (6 + open ruimte)</li> <li>– Wateroverlast in de Ieperstraat, ter hoogte van Houtenagelbeek aanpakken: studiewerk omleggen beek en evaluatie terugslagklep op beek (13)</li> </ul>
OPENRUIMTEGEBIEDEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Water sparen langs Heulebeek Moorsele (Heulebeek 7)</li> <li>– Vernatten in de zone rond de Heulebeek met gewestplanbestemming natuur (Heulebeek 14)</li> <li>– Ruimte voor en vertragen van de Bankbeek/ Steenbeek (Heulebeek 4)</li> <li>– Voorbereiding (o.a. verwerving via grondenbank) hermeandering Heulebeek Moorsele (Heulebeek 1)</li> <li>– Onderzoek i.f.v. openleggen Neerbeek: Verbinding tussen groenzone Hoge Akker &amp; Kapellestraat: situatie riolering/beek ter hoogte van Gullegemstraat (Neerbeek 1)</li> <li>– Onderzoek i.f.v. openleggen Neerbeek: Hydraulische situatie Stierbeek/Neerbeek onder E403 ter hoogte van Bieststraat + R8 (Kortrijk) + algemene waterbalans beek (Neerbeek 2)</li> <li>– Veen beschermen (Leievallei 8)</li> <li>– RWA infiltreren Leiekant Wevelgem (Leievallei 1)</li> <li>– Vertraagde afvoer door stuwtjes &amp; hermeandering Katerhoekbeek (Leievallei 7)</li> </ul>

**GEPLAND/IN UITVOERING**

**KORTE TERMIJN**

ACTIES OP MIDDELLANGE TERMIJN	
KERN WEVELGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ontharden: Wijnberg (7), Waterstraat (9), Steenbakker-/Mandenmakersstraat (11) &amp; Notelaarstraat/Leieland (12)</li> <li>– Wateroverlast opvangen buurtpark Vrijheidsstraat (14) &amp; groenzone Kastanjestraat (16)</li> <li>– Neerbeek als groenblauwe as (3) – zie open ruimte</li> </ul>
KERN GULLEGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ontharden (en knippen) Beekstraat/Lage Kouter &amp; IJzerpoort (2 &amp; 3)</li> <li>– Ruimte voor water - WORG en brownfieldconvenant (6)</li> <li>– Zone voor vernatting (o.a. RUP Roterij) (7)</li> <li>– Ruimte voor water - Heulebeek (8)</li> <li>– Ontharden: Schoonwater (11)</li> <li>– Ruimte voor de Heulebeek binnen blauwgroen netwerk (aanpalend coulissenlandschap) (14)</li> </ul>
KERN MOORSELE	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ontharden (en knippen) Bromdries (1)</li> <li>– Uitvoering hermeandering Heulebeek Moorsele (2)</li> <li>– Koppelkans water sparen Overheulestraat (4)</li> <li>– Ontharding en aanpak verouderde riolering Grimaldi (8)</li> <li>– Ontharding Ter Kassei &amp; Minister de Taeyelaan (9 &amp; 10)</li> </ul>
OPENRUIMTEGEBIEDEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Beschermen bovenstroomse voedingsgebieden (zie basisanalyse)</li> <li>– Aanpak erosie op heuvelachtige zone (Geluwebeek 1)</li> <li>– Winterbedding Heulebeek - WORG (Heulebeek 2)</li> <li>– Koppelkans water sparen Overheulestraat (Heulebeek 6)</li> <li>– Ruimte voor water - Heulebeek Bergelen (Heulebeek 9)</li> <li>– Aanpak erosie (samen met geplande rioleringsprojecten) (Heulebeek 10)</li> <li>– Openleggen Houtenagelbeek (Heulebeek 11 &amp; 12)</li> <li>– Openleggen 't Hogebeek langs bestaande trage weg (Heulebeek 13)</li> <li>– Vergroening en buffercapaciteit ten noorden van vliegveld (groene bestemming) (Neerbeek 3)</li> <li>– Groenverbinding wijk hoge akker &gt; zichtbaarheid beek (Neerbeek 5)</li> <li>– Herwaardering groenzone Hoge Akker en verhogen buffercapaciteit (Neerbeek 4)</li> <li>– Gekanaliseerd deel Stierbeek natuurlijker laten stromen (Neerbeek 7)</li> <li>– Bovenstrooms voedingsgebied &amp; openleggen beek (Neerbeek 9)</li> <li>– Marginaal deel landbouwgrond vergroenen (Neerbeek 8)</li> <li>– Ontkokeren en aangepast beheer bosje (Neerbeek 12)</li> <li>– Water sparen langs Tolbeek i.f.v. landbouw (Leievallei 2)</li> </ul>
BEDRIJVENTERREINEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Gesprekken met bedrijven: circulair en collectief watergebruik</li> </ul>

ACTIES OP LANGE TERMIJN	
KERN WEVELGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Koppelkans water voor landbouw open ruimte rond Neerbeek (5)</li> <li>– Historisch Tolbeek als groenblauwe as (4) – zie open ruimte</li> <li>– Neerbeek als groenblauwe as (3) – zie open ruimte</li> </ul>
KERN GULLEGEM	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Water sparen voor landbouw langs Heulebeek (13)</li> <li>– Water sparen ten oosten van BT Gullegem-Moorsele (9)</li> </ul>
KERN MOORSELE	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Ruimte voor water en water sparen Heulebeek/Rozestraat (3)</li> <li>– Water sparen Meerlaanstraat (5)</li> </ul>
OPENRUIMTEGEBIEDEN	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Water sparen i.f.v. landbouw langs de Houtnagelbeek (Heulebeek 3)</li> <li>– Koppelkans water ten oosten van bedrijventerrein Gullegem-Moorsele (Heulebeek 5)</li> <li>– Water benutten RWZI Ledegem (Heulebeek 8)</li> <li>– Volledig traject Neerbeek als blauwe as door centrum Wevelgem (Neerbeek 6)</li> <li>– Vernatuurlijken waterloop (Neerbeek 8)</li> <li>– Ontkokeringen in de open ruimte (Neerbeek 10 &amp; 14)</li> <li>– Marginaal deel landbouwgrond vergroenen (Neerbeek 11 &amp; 13)</li> <li>– Water dakoppervlaktes Menenstraat benutten (Leievallei 4)</li> <li>– Water RWZI Menen hergebruiken (Leievallei 6)</li> </ul>

GEBIEDSDEKKENDE ACTIES
<ul style="list-style-type: none"> <li>– Sensibilisatie: inwoners (zie verder), industrie (focus op hergebruik) en landbouw (focus op bodemstructuur en waterbeheer)</li> <li>– Hervormen RWA-assen</li> <li>– Monitoring i.s.m. hogere overheden</li> <li>– Inventarisatie publieke &amp; private infiltratie- en buffervolumes</li> <li>– Actualisatie Heerlijke Heulebeek</li> <li>– Handhaving voorwaarden omgevingsvergunningen (i.f.v. duurzaam waterbeheer)</li> <li>– Update gemeentelijke verordening(en) i.f.v. duurzaam waterbeheer</li> <li>– Verborgen lozingen in kaart brengen &amp; aanpakken</li> <li>– (Baan)grachten in kaart brengen</li> <li>– Differentiatie van de aanpak van waterlopen per waterloopsegment (van bovenstrooms voedingsgebied tot monding)</li> </ul>

## MIDDELLANGE TERMIJN

## LANGE TERMIJN

## 8. Projectfiches & referentieprojecten

### 8.1. Projectfiches

Enkele projecten uit de actielijst worden hierna diepgaander toegelicht. Deze lijst kan bij de update van het hemelwater- en droogteplan steeds aangevuld worden met de projecten die op dat moment extra aandacht vereisen. De huidige lijst omvat zowel generieke acties als specifieke acties in de verschillende afstroomgebieden.

#### 8.1.1. GEBIEDSDEKKEND

Voor de gebiedsdekkende acties wordt enerzijds gefocust op het koppelen van maatregelen aan de indeling van waterlopen in beekzones en anderzijds op het ontharden in verstedelijkte context.

MAATREGELEN KOPPELEN AAN ZONES WATERLOPEN  
(ZIE BASISANALYSE)

Maatregelen:



Toelichting:

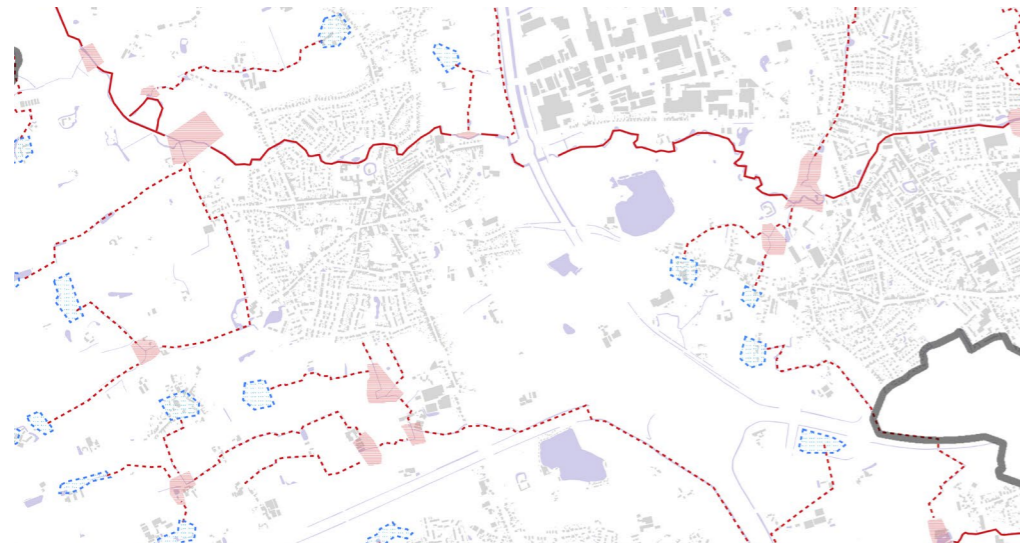
In de basisanalyse werd een opdeling gemaakt van de waterlopen, van bovenstrooms voedingsgebied tot monding. Deze opdeling kan een kader bieden om de waterlopen duurzamer te gaan beheren.

De bovenstroomse voedingsgebieden worden hierbij aanschouwd als sponzen van het watersysteem. Deze plekken zijn het startpunt van de waterlopen en omvatten een accumulatie van afstromend water of grondwater dat aan de oppervlakte komt. Op deze plaatsen zijn de beken extra vatbaar voor de negatieve effecten van versnelde afvoer of verontreiniging. Deze hebben immers impact op gans het beekstelsysteem. Door deze gebieden te beheren als sponzen van het watersysteem, worden deze negatieve effecten vermeden.

De zijbeken zijn de kleinere waterlopen of haarvaten binnen het systeem die uiteindelijk samenvloeiën in beekvalleien. Deze samenvloeiingen zijn, door de samenkomst van meerdere zijbeken, vaak sterk overstromingsgevoelig. De gebieden net bovenstrooms hiervan, zijn dan ook geschikte zoekzones voor spaar- en retentievolumes.

De beken, de grotere waterlopen of aders van het watersysteem, verdienen prioritair extra aandacht. De opmaak van een beekvisie kan hierbij een eerste stap zijn.

Tot slot zijn er de mondingen van de beken in de bevaarbare waterlopen (in het geval van Wevelgem telkens de Leie). Deze hebben een groot recreatief potentieel en kunnen de zichtbaarheid van water in het landschap vergroten.



Initiatiefnemer:

Gemeente, i.s.m. de verschillende waterloopbeheerders

Financieel:

Sterk afhankelijk van de gekozen maatregel (zie ook verder)

Mogelijke partners:

- Waterloopbeheerders
- Natuur(verenigingen)
- Landbouw(verenigingen)

Vervolgstappen:

- Verdere uitwerking visie Neerbeek
- Verdere uitwerking acties uit de bestaande visie Heerlijke Heulebeek
- Verankering binnen ruimtelijk beleidsplan



Bovenstroomse voedingsgebieden als sponzen van het watersysteem



Zijbeken als haarvaten van het watersysteem



Samenvloeiingen als retentiezones



Beekvalleien als aders van het watersysteem



Mondingen als poort tot de waterlopen

## ONTHARDEN STRATEN/VERKAVELINGEN

Maatregelen:



Toelichting:

Verschillende mogelijke onthardingsprojecten werden gedetecteerd in de potentieelkaarten. De meest prioritaire werden gedetecteerd door te kijken waar ook de voetpaden in slechte(re) staat zijn of waar er rioleringswerken gepland zijn.

Een referentieproject voor een aangepast straatprofiel is de Kardinaal Cardijnlaan in Sint-Niklaas (zie hiernaast).



Initiatiefnemer:

Gemeente

Financieel:

Ontharding tussen de 500 m<sup>2</sup> en 5.000 m<sup>2</sup>: +/- € 35/m<sup>2</sup> (incl. werkuren, aanvoer aarde en aanleg gras, excl. BTW)  
Sterk afhankelijk van de inrichting, voorbeelden met raming: zie onthardingsstrategie

Mogelijke partners:

- Buurtbewoners

Vervolgstappen:

- Potentieelkaart gebruiken bij geplande werken (herinrichting, rioleringswerken, herstellingswerken...)
- Prioritaire locaties uitvoeren

Voorbeeld: vertaling potentieelkaart op het terrein



Referentieproject aangepast straatprofiel: Kardinaal Cardijnlaan Sint-Niklaas



Opnamedatum afbeelding: sep 2019 © 2023 Google



Opnamedatum afbeelding: mei 2023 © 2023 Google